

Triin Kärtmann

From: Triin Kärtmann
Sent: 3. juuni 2015. a. 17:02
To: 'Ülle Rannut'
Cc: Riho Kuppert
Subject: RE: Märgekiri ja dokumendid Pakkaja Riigihankest 122864 kõrvaldamise aluste puudumise kohta

03.06.2015 nr 7-7/516-2

Immisoft OÜ
Austatud Ülle Rannut

Siseministerium (edaspidi Hankija) kõrvaldas oma 27. mai 2015. a käskkirjaga nr 1-5/114 (edaspidi Otsus) lihtsustatud korras tellitava teenuse riigihankest „Uussisserändajatele suunatud koolituste tellimine“ (viitenumber: 122864) (edaspidi Riigihange) pakkuja Immisoft OÜ (edaspidi Pakkaja) kuna riigihanke menetluse käigus tuvastati, et Pakkujal esineb Riigihanke hankedokumentide (edaspidi HD) Lisas 3 sätestatud Riigihankest kõrvaldamise aluste punkti 1 alapunktis 3 ja 4 nimetatud riigihankest kõrvaldamise alus.

Hankijale 29. mail 2015. a saadetud e-kirjas märgite, et Hankija Otsus on alusetu ning nõuate, et Hankija tühistaks Otsuse Pakkaja Riigihankest kõrvaldamise osas. Täiendavalt olete e-kirjas esitanud seisukoha, et Hankija põhjendused Pakkaja Riigihankest kõrvaldamise kohta on alusetud ja riigihangete seadusega (edaspidi RHS) vastuolus, sest RHS on andnud ammendava loetelu, millistel alustel saab Pakkaja Riigihankelt kõrvaldada.

Esmalt märgime, et Pakkaja seisukoht, et RHS on andnud ammendava loetelu, millistel alustel saab pakkuja hankelt kõrvaldada, on ekslik.

Vastavalt HD punktile 1.1 on käesoleva Riigihanke näol tegemist RHS § 19 lõike 1 kohase lihtsustatud korras tellitava teenuse hankega. Lihtsustatud korras tellitava teenuse tellimisel tuleb lähtuda RHS §-s 19 sätestatust.

RHS § 19 lg 1 kohaselt ei ole Hankija kohustatud korraldama RHS-s sätestatud korras hankemenetlust teenuste tellimisel, mille eeldatavast maksumusest rohkem kui 50% moodustavad CPV määruse VII lisas nimetatud teenused. Seega tuleneb RHS-st, et Hankija ei ole lihtsustatud korras tellitava teenuse tellimisel kohustatud järgima hankemenetluse reegleid (s.o reegleid, mis on kehtestatud RHS 2. peatükis) mistõttu on Hankijal eeltoodust tulenevalt õigus ise määrata lihtsustatud korras tellitava teenuse riigihanke reeglid, sh kehtestada HD-d ning määrata HD-des RHS-s toodud pakkujate hankemenetlusest kõrvaldamise alusena lisanduvaid tingimusi.

Hankija on käesolevas Riigihankes koostanud HD ning teinud selle huvitatud isikutele e-riigihangete keskkonna vahendusel kättesaadavaks. Kuivõrd HD-d ei ole vaidlustatud, siis tähendab see, et Hankija poolt HD-s kehtestatud Riigihankest kõrvaldamise alused kehtivad. Juhime tähelepanu, et HD tingimusi ei ole võimalik vaidlustada peale pakkujate esitamise tähtaega, kuivõrd RHS § 121 lg 1 tuleneb üheselt, et vaidlustus hanke alusdokumendi peale peab olema laekunud hiljemalt kolm tööpäeva enne pakkujate esitamise tähtpäeva. Ka Riigikohus on oma otsustes (nt 14. aprilli 2010. a otsus nr 3-3-1-99-09 p 16; 13. juuni 2013. a otsus nr 3-3-1-24-13 p 25) korduvalt rõhutanud, et vastuväited *kvalifitseerimise* tingimustele tuleb esitada hanke alusdokumente vaidlustades. Kui HD on jõus, ei ole pakkujate kvalifikatsiooni kontrollimise staadiumis võimalik nõuda selles sisalduva nõude kohaldamata jätmist nõude asjakohatusele viidates.

Seega HD, sh HD-s kehtestatud Riigihankest kõrvaldamise alused kehtivad ning Hankija on kohustatud nimetatud tingimustest lähtuma.

Pakkuja on lisanud oma e-kirjale Harju Maakohtu 15. mai 2015. a kohtumääruse tsiviilasjas nr 2-15-5989 (edaspidi Kohtumäärus). Hankija nõustub, et Kohtumäärus tõendab, et kohus jättis Immisoft OÜ-le ajutise pankrotihalduri nimetamata mistõttu edasist pankrotimenetluste ei toimu ja menetlus lõpeb. Hankija mõnab, et HD Lisas 3 sätestatud Riigihankest kõrvaldamise aluste punkti 1 alapunktis 3 nimetatud kõrvaldamise alust Pakkujal käesolevaks hetkeks ei esine. Samas ei saa nõustuda Pakkuja väitega, et Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed (edaspidi MISA) on Hankijale esitanud valeandmeid, mida Hankija ei kontrollinud. MISA poolt Hankijale antud kinnituse esitamise hetkeks (s.o 30. aprill 2015. a) ega Hankija hindamiskomisjoni koosoleku toimumise ajaks (s.o 12. mai 2015. a) ei olnud kohus Pakkuja e-kirjale lisatud kohtumäärust välja andnud.

Hankija märgib, et Kohtumäärusest ei tulene, et Pakkujal ei esine HD Lisas 3 sätestatud Riigihankest kõrvaldamise aluste punkti 1 alapunktis 4 nimetatud kõrvaldamise alust. Vastupidi – Kohtumääruses välja toodud MISA selgitustest, Pakkuja poolsest vastuväite puudumisest haldusaktide kehtivuse kohta ning Hankija käsutuses olevatest materjalidest tuleneb, et MISA tagasinõude otsused on kehtivad (käskkirjad on jõustunud) ning üheselt tuvastatav on fakt, et Pakkuja ei ole MISA-le tähtaegselt tagasi maksnud Euroopa Liidu 2008-2013 finantsperioodi vahenditega seotud tagasimakseid. Samuti on Kohtumääruses välja toodud Pakkuja selgitustest aru saada, et Pakkuja tunnistab MISA nõuet. Siinkohal juhime Pakkuja tähelepanu, et käesoleval juhul ei oma tähtsust asjaolu, miks Pakkuja ei ole MISA-le tagasinõudeid tagasi maksnud. Hankija pädevuses ei ole kaaluda, kas Pakkujal on vaidluses MISA-ga viimasele vastunõue ning kas seda on võimalik MISA nõudega tasaarveldada vms – taoline kaalutus väljuks riigihanke menetluse raamest. Lisaks tagasinõuete tagastamata jätmise faktile on eelnevalt nimetatud dokumentide põhjal tuvastatav fakt, et MISA on Pakkujaga lõpetanud ennetähtaegselt lepingud nr KHPL12098 ja KHPL12070, viidates muuhulgas vahendite mittesihipärasele kasutamisele. Ka siin ei ole Hankija pädevuses asuda kaaluma, kas MISA on lepingud lõpetanud Pakkuja suhtes korrektsetel, osaliselt korrektsetel või mittekorrektsetel alustel, sh kas vahendeid kasutati sihipäraselt või mittesihipäraselt. Siinjuures on oluline, et lepingud on MISA poolt ennetähtaegselt lõpetatud ning tagasinõude otsused (vastavad käskkirjad) on kehtivad. Lisaks märgime, et kaalutlusi MISA poolt lepingute ülesütlemise õiguspärasuse osas ei sisaldu ka Kohtumääruses, veel enam – ka Harju Maakohus on leidnud, et Pakkuja ja MISA vahelised vaidlused tuleb lahendada eraldiseisva menetluse käigus. Hankija peab ja saab käesoleval hetkel lähtuda vaid kehtivatest haldusaktidest.

Viimaseks märgime, et hoolimata asjaolust, et Kohtumäärus tõendab, et Pakkuja suhtes ei esine HD Lisas 3 sätestatud Riigihankest kõrvaldamise aluste punkti 1 alapunktis 3 nimetatud kõrvaldamise alust, on Hankija Otsus Pakkuja Riigihankest kõrvaldamise osas õige.

Riigikohus asus haldusasjas nr 3-3-1-49-08 tehtud otsuses seisukohale, et olukorras, kus haldusorgan peaks nii või teisiti sama sisuga haldusakti uuesti välja andma, ei ole haldusakti tühistamine akti põhjenduste puudulikkuse tõttu menetlusökoonomia põhimõttest lähtuvalt põhjendatud. Samuti on riigihangete vaidlustuskomisjon leidnud oma 19. mai 2014. a lahendis nr 95-14/149666, et pakkuja kvalifitseerimata jätmise otsuse õiguspärasuse kontrollimiseks piisab, kui pakkuja suhtes esineb vähemalt üks otsuses tuvastatud alus pakkuja kvalifitseerimata jätmiseks, millest saab paralleeli tuua käesolevasse menetlusse.

Kuivõrd Pakkujal esinevad HD Lisas 3 sätestatud Riigihankest kõrvaldamise aluste punkti 1 alapunktis 4 nimetatud kõrvaldamise alused, sest toetuse andja on Pakkujaga ennetähtaegselt lõpetanud Euroopa Liidu 2008-2013 finantsperioodi vahendite mittesihipärase kasutamise tõttu toetuslepingud ning pakkuja on viimase kahe aasta jooksul käesoleva riigihanke väljakuulutamisesest jätnud toetuse andjale tähtaegselt tasumata Euroopa Liidu 2008-2013 finantsperioodi vahendite kasutamise seotud tagasimakseid (sh ajatatud tagasimaksed), jätab Hankija Otsuse muutmata.

Lugupidamisega

Triin Kärtmann
hangete peaspetsialist
Siseministeerium

From: Ulle Rannut [mailto:ullerannut@integrationresearch.net]
Sent: Friday, May 29, 2015 2:04 PM
To: Triin Kärtmann; Riho Kuppert
Subject: Märgekiri ja dokumendid Pakkujate Riigihankest 122864 kõrvaldamise aluste puudumise kohta

Märgekiri Pakkujate Riigihankest 122864 kõrvaldamise aluste puudumise kohta

Lugupeetud Siseministeriumi Riigihangete osakond, Riho Kuppert, Triin Kärtmann

Vastuseks teie Käskkirjale 27.05.2015 nr 1-5/114 saadame manuses ImmiSoft OÜ (Pakkujate) märgekirja Pakkujate Riigihankest „Uussisserändajatele suunatud koolituste tellimine“ (viitenumber 122864) kõrvaldamise alusetuse kohta koos kohtumäärusega, mis seda kinnitab ning nõuame otsuse tühistamist Pakkujate hankelt kõrvaldamise osas:

Saadame täiendavad selgitused ja Kohtumääruse, mis kinnitavad vastava otsuse alusetust ning nõuame otsus tühistamist Pakkujate hankelt kõrvaldamise osas.

Väide, et ImmiSoft OÜ (Pakkujate) suhtes oleks algatatud sundlikvideerimine või muu sarnane menetlus, ei vasta tõele. Lisame kohtuotsuse, millega jäeti MISA pankrotiavaldus rahuldamata. Vastav otsus tehti juba enne pakkujate kõrvaldamise otsuse tegemist ning seega esitas MISA valeandmeid, mida Siseministerium ei kontrollinud. Kohus on tsiviilasjas 2-15-5989 seda selgelt ka märkinud, et kohtu hinnangul ei ole ImmiSoft OÜ maksejõuetu.

Lisaks on kohtuotsuses juhitud tähelepanu asjaolule, et MISA rikkus korduvalt lepingut ning jäi ImmiSoft OÜ-le (Pakkujate) võlgu projekti KHPL12070 raames kokku 65 307,68 eurot ning projekti KHPL12098 raames summas 24 849,57 eurot. ImmiSoft OÜ lõpetas lepingu KHPL12070 ennetähtaegselt MISA poolse lepingu rikkumise tõttu. Võlaõigusseadus annab lepingupoolele mitmeid õiguskaitsevahendeid ja tsiviilõiguslikult on lepingu poolel õigus lõpetada leping, millega rikutakse tema õigusi või millega tekitatakse talle kahju. Seda õigust ei saa võtta kahjustatult lepingupoolelt ära. Samuti on siinkohal oluline, et kuigi lepingud lõpetati, siis projektid seetõttu poolikuks ei jäänud. ImmiSoft OÜ täitis kõik endale lepinguga võetud kohustused hoolimata sellest, et MISA kulusid ei korvanud, seda tõendavad sisuaruanded ja finantsaruanded ning osalejate allkirjalehed ja dokumendid.

Tagasimaksete tegemata jätmine ei leidnud kohtu hinnangul tõestamist, kuna ImmiSoft OÜ-l on MISA vastu nõuded, mis on sissenõutavad ja ületavad MISA tagasinõuet. Siinkohal toetume tsiviilasja 2-15-5989 otsusele, kus kohus on võtnud ka asja sisulise poole kohalt seisukoha, nimelt: „kohus leiab, et vaidlus selle üle, kas ja millises ulatuses nõue on MISA-l tekkinud ImmiSoft OÜ vastu, tuleb lahendada väljaspool pankrotimenetlust“ ja ImmiSoft OÜ on kinnitanud, et on keeldunud oma kohustuste täitmisest avaldaja ees üksnes põhjendusel, et poolte vahel on vaidlus, seoses projektilepingutega nr KHPL12098 ja KHPL12070, kuna nagu eelpool märgiti, on MISA ImmiSoft OÜ-le võlgu summa, mis tunduvalt ületab nõuet. ImmiSoft OÜ on ka kinnitanud, et on täitnud oma lepingulised kohustused korrektselt ja õigeaegselt, samas kui MISA on lepingut rikkunud.“

Arvestades, et riigihangete seadus on andnud ammendava loetelu, millistel alustel saab pakkujate hankelt kõrvaldada, siis on käesoleval juhul hankija põhjendused alusetud ja seadusega vastuolus. Anname teada, et me ei ole otsusga nõus ning et meil on plaanis vastav otsus vaidlustada.

Lugupidamisega,

Ülle Rannut
ImmiSoft OÜ juhatuse liige

Lisad manuses: Märgekiri ja Kohtumäärus Tsiviilasjas 2-15-5989